

Nr 13.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 11 maj 1951 (nr 230) med provisoriska bestämmelser om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar; given Stockholms slott den 12 december 1952.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 11 maj 1951 (nr 230) med provisoriska bestämmelser om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås, att bestämmelserna om avdrag vid taxering för avsättning till särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar, vilka bestämmelser gäller t. o. m. 1953 års taxering, skall tillämpas jämväl vid taxering åren 1954—1956.

F ö r s l a g

till

förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 11 maj 1951 (nr 230) med provisoriska bestämmelser om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar.

Härigenom förordnas, att vad i förordningen den 11 maj 1951, nr 230¹, föreskrives om avsättningar till särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar under de beskattningsår, för vilka taxering verkställes åren 1951—1953, m. m. skall äga motsvarande tillämpning i fråga om avsättningar till sådana fonder under de beskattningsår, för vilka taxering verkställes åren 1954—1956.

¹ Betr. 9 § jfr SFS 1952: 569.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 december 1952.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, STRÄNG, ERICSSON, LINGMAN, NORUP, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler *fråga om fortsatt tillämpning av förordningen den 11 maj 1951 (nr 230) med provisoriska bestämmelser om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar* samt anför därvid.

Gällande bestämmelser m. m. Bestämmelser om avsättning till investeringsfonder har meddelats i förordningen den 2 maj 1947 (nr 174) om investeringsfonder. Enligt denna medges rätt till avdrag vid taxeringen till kommunal och statlig inkomstskatt för avsättningar till vissa angivna investeringsfonder. Dessa bestämmelser, som är av permanent karaktär, har tillkommit i syfte att befordra konjunkturutjämningen.

Vid sidan härav finns vissa provisoriska bestämmelser avseende investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier eller lagertillgångar (s. k. eldsvådefonder). Dessa har upptagits i *förordningen den 11 maj 1951 (nr 230) med provisoriska bestämmelser om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar*. Syftet med denna lagstiftning är att bereda möjlighet till uppskov viss tid med beskattningen av medel, som framkommer i samband med förlust av inventarier och lager. Med uppskovet kan förhindras, att en betydande del av dessa medel konsumeras av skatter; under uppskovstiden kan ersättningsanskaffning verkställas.

Enligt ifrågavarande förordning med provisoriska bestämmelser äger skattskyldig fysisk eller juridisk person vid beräkning av nettointäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt njuta avdrag för belopp, som av årsvinsten avsättes till särskild investeringsfond för ersättande av förlorade inventarier och till särskild investeringsfond för ersättande av förlorade lagertillgångar. Förlusten skall ha uppstått på grund av statligt förfogande, eldsvåda eller därmed jämförlig, av den skattskyldiges åtgöranden oberoende anledning. Avdrag kan enligt förordningen medgivas vid taxering, som verkställs åren 1951—1953.

Beträffande avdragets storlek har meddelats vissa spärregler. Avdraget får sålunda för visst beskattningsår icke överstiga beloppet av den i den

skattepliktiga inkomsten för beskattningsåret ingående ersättning för inventarierna eller lagertillgångarna, vilken den skattskyldige åtnjutit på grund av det statliga förfogandet eller eldsvådan etc.

Ytterligare en spärr finns såvitt angår lagertillgångar, i det att avdraget icke må överstiga ett belopp, motsvarande minskningen av dold reserv i varulagret under beskattningsåret. Vid beräkning av den dolda reserven må, om prisstegring å lagret ägt rum under beskattningsåret, lagret vid beskattningsårets ingång upptagas till återanskaffningsvärdet vid beskattningsårets utgång.

Särskild investeringsfond för ersättande av förlorade inventarier må tagas i anspråk för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som anskaffats under beskattningsåret. Särskild investeringsfond för ersättande av förlorade lagertillgångar får tagas i anspråk för nedskrivning å råvaror samt hel- och halvfabrikat med högst ett belopp motsvarande kostnaderna under beskattningsåret för tillverkning eller anskaffning av dylika tillgångar, i den mån tillverkningen eller anskaffningen innefattar lagerökning under året. Något särskilt medgivande av myndighet el. dyl. erfordras icke för att fonderna skall få tagas i anspråk.

Återföring till beskattning av till investeringsfond avsatta medel skall ske dels om den skattskyldige tagit fonden i anspråk för annat ändamål än som avsetts vid avsättningen, dels om den skattskyldige trätt i likvidation och dels om de avsatta medlen icke tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum.

Beträffande innehållet i övrigt i 1951 års förordning samt beträffande tidigare lagstiftning av liknande natur torde jag få hänvisa till bevillningsutskottets betänkande nr 26: 1951.

Slutligen må i detta sammanhang erinras om att de bestämmelser om begränsning av rätt till avdrag för avsättning till investeringsfonder, som enligt 10 § förordningen den 6 juni 1952, nr 380, gäller beträffande 1953 och 1954 års inkomsttaxeringar, icke har avseende å de i 1951 års förordning avsedda investeringsfonderna.

Framställning om förlängning av lagstiftningens giltighetstid. I skrivelse den 27 augusti 1952 har *företagsbeskattningskommittén* anfört, att kommittén enligt de för densamma utfärdade direktiven hade att undersöka bl. a. reglerna om avdrag för avsättning till investeringsfonder och, om så funnes påkallat, framlägga förslag till ändrade bestämmelser. Till dessa spörsmål hade kommittén ännu icke hunnit taga ställning. Kommittén ville emellertid fästa uppmärksamheten på att även efter 1953 års taxering behov torde föreligga av bestämmelser, som möjliggjorde avsättningar till investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar.

Enligt företagsbeskattningskommitténs uppfattning talade övervägande skäl för att denna fråga erhöles en provisorisk lösning i avvaktan på att kommittén framlade förslag till permanenta bestämmelser. Kommittén fö-

reslog därför, att 1951 års förordning måtte förlänas förlängd giltighet under ytterligare tre år.

Departementschefen. De skäl, som tidigare motiverat särskilda bestämmelser rörande avsättning till s. k. eldsvådefonder, är enligt min mening fortfarande för handen. Det synes därför lämpligt att — som företagsbeskattningskommittén föreslagit — bibehålla föreliggande möjligheter att göra avdragsgilla avsättningar till dylika fonder jämväl i fortsättningen. I avbidan på en definitiv reglering av hithörande spørsmål förordar jag därför, att giltighetstiden för 1951 års lagstiftning förlänges tre år.

Då ifrågavarande år 1951 antagna provisoriska bestämmelser kommer att överses av företagsbeskattningskommittén, har jag icke ansett erforderligt att i detta sammanhang låta verkställa någon formell översyn av bestämmelserna.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att ett inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 11 maj 1951 (nr 230) med provisoriska bestämmelser om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdna hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hans Wenker.